

Taipalsaaren Maaseutunaiset ry

Historiaa

Taipalsaaren Maaseutunaiset ry:n perustava kokous oli 23.4.2005 ja jäsenrekisteriin yhdistys merkittiin 12.1.2006. Maaseutunaisten rekisteröity yhdistys jatkoi Taipalsaaren maamiesseuran yhteydessä toiminutta maa- ja kotitalousnaisten toimintaa. Maa- ja kotitalousnaisten toiminta aloitettiin maaliskuussa 1972 perustamalla Taipalsaaren maamiesseuran yhteyteen maatalousnaisosasto.

Pöytäkirjan mukaan päätös Taipalsaaren maamiesseuran maatalousnaisosastosta perustamisesta tehtiin 9.3.1972 pidetyssä maamiesseuran naisjäsenten neuvottelukokouksessa. Kokouksessa asiaa pohjustettiin mm. konsulentti Toini Ramulan esitelmällä Maa- ja kotitalousnaisten toiminnasta (Maa- ja kotitalousnaiset on perustettu vuonna 1933). Keskustelun jälkeen maatalousnaisosasto päätettiin perustaa Laila Hulkkosen ehdotuksesta ja Aila Karhun kannattamana. Maatalousnaisosaston johtokuntaan valittiin Laila Hulkkonen, Asta Pyysalo, Marja Kilpiä, Oili Vitikainen, Alina Kallio ja Annikki Karkia. Uuden osaston säännöt pohjautuivat maatalousnaisosaston mallisääntöihin. Naisosaston ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin Laila Hulkkonen.

1970-luku

Naisosaston toiminta lähti ripeästi käyntiin ja saavutti vuosikymmenen aikana vakiintuneet muotonsa. Ammatillista osaamista kehitettiin erilaisilla kursseilla. Vuosittain toistuivat maamiesseuran kanssa järjestetyt karjapäivät, ja esimerkiksi vuonna 1978 pidettiin kolmen päivän kestoinen utaretulehduskurssi. Vuosi- ja syyskokouksessa saatiin tietoa ajankohtaisista asioista esitelmien muodossa. Marjoihin, hedelmiin ja vihanneksiin liittyviä puutarhakursseja järjestettiin vuosittain, mm. pakastamisesta oli kaksi kurssia vuonna 1974. Vuosittain retkeiltiin eri puolille Suomea. Teatterissa käytiin lähes vuosittain joko Lappeenrannassa tai kauempana muuhun retkeilyyn yhdistettynä. Jäsenet kahvittavat ja muonittavat ahkerasti erilaisissa tilaisuuksissa.

Toimintaa vuonna 1979 vuosikertomuksen mukaan

Sääntömääräisiä kokouksia 2, osanottajia 32 yhteensä. Johtokunnan kokouksia 4, osanottajia 27 henkeä yhteensä. Vuosikokous pidettiin 8.3.79 Osuuspankin kerhohuoneella, kokousväkeä oli 16 henkeä. Kokouksessa esitelmöivät kauppias Pitkänen kuluttajansuojalaista ja Osuuspankin johtaja Eronen pankin toiminnasta. Kylä elää tilaisuuksia oli Solkeissa Antti Kalliolla, tilaisuudessa oli 45 henkeä. Toinen tilaisuus oli Kattelussaaressa Strömmillä, 22 henkeä. Maatilakehittämissuunnitelma tilaisuuden järjesti maamiesseura ja piirimiehet kunnantuvalla 22.3., kahvitarjoilusta huolehti maatalousnaiset. Kahvintarjoilusta huolehti maatalousnaiset myös maamiesseuran syyskokouksessa ja vuosikokouksessa. Teatteriretki tehtiin maamiesseuran kanssa yhdessä 1.4. Lappeenrannan teatteriin. Karjapäivät Haikkaanlahden koululla 27.2., mukana oli noin 60 henkeä. Kesäretki tehtiin Turkuun 27-28.7. tutustuttiin maataloon ja Humppilan lasitehtaaseen ja vierailtiin käsityömuuseumissa, mukana oli 42 henkeä. Lapsen vuoden tapahtuma järjestettiin Haikkaanlahdella kapakkamäessä 8.7., puhujana oli terveydenhoitaja Anna-Liisa Reponen, puhui lasten auttamisesta, 28 henkeä oli mukana. Painepesuri ostettiin mehuaseman varoilla, hinta 6160 mk ja laskukone, hinta 395 mk. Stipendit jaettiin 5 oppilaalle. Syntymäpäiväonnitteluja. Surunvalittelukukat. Mehuasemalla puristettiin omenia 27 717 kg. Kotilehtitilauksia 23 kpl. Väinölässä oli Lapsen vuoden juhla marraskuussa, maatalousnaiset lahjoittivat 300 kpl pikkupullia. Syyskokous Esko Häkkisellä

Paakkolassa joulukuun 10 päivä, 16 henkeä oli kokouksessa. Maatalousnaisista puheenjohtaja Laila Hulkkonen kuului Lapsen vuoden neuvottelutoimikuntaan, kokouksia oli 2. Konsulentti Toini Ramula käytti puheenvuoron ajankohtaisista tapahtumista ja toiminnan tavoitteista sekä luovutti Kylä elää viestin. Arpoja myytiin 100 kpl.

Tuoremehuasema

Vuoden 1974 lopulla yhdistyksessä pohdittiin tuoremehuaseman perustamista ja asema käynnistyi seuraavana vuonna. Vuoden 1975 vuosikertomuksessa todetaan seuraavaa: *Tuoremehuaseman käynnistämisen aika vihdoinkin koitti ja koekäytettiin 19.8.75 ja virallisesti aukaistiin (päiväys unohtunut). Huonosta omenasadosta huolimatta puristettiin 5200 kg omenia.*

Tuoremehuasema toimi lähes joka vuosi 2000-luvulle saakka. 2000-luvulla aseman toimintaa hankaloitti työntekijöiden saanti sekä omenasadon epävarmuus. Tuoremehuasema vaati syksyisin työtä yhdistyksen aktiiveilta, mutta tarjosi myös palkallista työtä tekijöille ja tuloja yhdistykselle. Tuoremehuaseman tuloilla yhdistys on pystynyt tarjoamaan jäsenistölle ja laajemminkin monenlaista toimintaa ja tukea. Yhdistys lahjoitti esimerkiksi Taipalsaaren seurakunnalle albat vuonna 1986. Tuoremehuasema oli avoinna viimeisen kerran vuonna 2012, jonka jälkeen laitteisto myytiin pois. Kaikkiaan asemalla puristettiin sen toiminnan aikana lähes puoli miljoonaa kiloa omenia tuoremehuksi.

Mehuaseman 30 vuotta jatkunutta toimintaa muisteltiin 2005 ja paikalla oli myös Yhteissanomat, jonka julkaisemassa haastattelussa (18.11.2005) hankkeen alun puuhanaiset Laila Hulkkonen ja Hilka Häkkinen muistelivat mm seuraavaa: *Mehun puristaminen oli aika työlästä ja sottaista puuhaa. Asiakkaat eivät oikein ymmärtäneet touhua, joten neuvontaa ja valistusta jouduttiin antamaan. Valkoisissa housuissa ja nappakengissä tultiin ja pullokin oli mitä sattui. Öljykanisteriinkin kuumaa mehua laitettiin, voitte kuvitella minkälainen oli haju, kertoi Laila Hulkkonen alkuaikojen toiminnasta. Pitkää päivää painettiin, seitsemästä aamulla puoleen yöhön, mutta sitten saatiin lisää talkooväkeä ja päästiin kahteen vuoroon, muistelee Hilka Häkkinen.*

1980-luku

1980-luvulla jatkettiin karjapäivien pitämistä maamiesseuran kanssa. Vuonna 1982 järjestettiin neljän päivän kestoinen emäntien maatilakurssi, ja kurssin yhteydessä 24 emäntää suoritti mestarimerkin. Opeteltiin ajamaan ja huoltamaan traktoria. Kesäjuhlilla käytiin ja vuonna 1982 juhlat järjestettiin Lappeenrannassa, jossa Taipalsaarelta oli töissä 7 emäntää. Vierailevia emäntiä majoitettiin Taipalsaarelle lähes kolmesataa. Maatalousnäyttely oli vuonna 1986 Lappeenrannassa ja 16 taipalsaarelaista emäntää oli näyttelyssä töissä. Näyttelyä varten 10 emäntää suoritti puolustusvoimien kenttäkeittiökurssin. Pitäjien perinneruuat esiteltiin näyttelyssä, niin myös **Taipalsaaren perinneruuat: perunapiirakka, kokkelipiimä, hapanmämmi ja kalakeitto.** Syksyllä 1986 järjestettyyn 80 tunnin pitoemäntäkurssiin osallistui 15 emäntää. Kirkkopyhää vietettiin yleensä syksyisin ja pikkujouluja syyskokouksen yhteydessä. Erilaisia käsityökilpailuja järjestettiin tai niihin osallistuttiin yleensä hyvällä menestyksellä. Retkiä tehtiin eri puolille Suomea.

Toimintaa vuonna 1988 vuosikertomuksen mukaan

Johtokunta kokoontui 4 kertaa 33 jäsentä, yleisiä kokouksia 2, mukana 34 jäsentä. Maamiesseuran kurssilla viljansäilönnästä naiset huolehti tarjoilun. Mannerheimin lastensuojelu toimikunta on pyytänyt turvaistuinta terveyskeskukseen ja on lahjoitettu. Kirkossa oltiin kolehdin kanssa Laskiaissunnuntaina. Karjapäivät Falkenperillä. Kuntoviikolla oltiin Häkkisen mökillä, syötiin rokkaa. Kesällä saunottiin jatkoksi talven retken. Sääntöuudistus käytiin läpi. Puutarhakurssi oli keväällä, viimeinen kurssipäivä oli retkipäivä, käytiin Mustialan taimitarhalla, 25 naista. Vuosikokouksessa Päivi Paalasmaa piti esityksen hyvän unen vuode ja Laila Kukkonen ? teon. Elävä maaseututilaisuuksia oli ympäri pitäjää, oltiin tarjoilemassa ruuat. Astiastoa oli vuokrattu 14 kertaa ja vuokraa korotettiin jäseniltä 100 mk, ei jäseniltä 200 mk. Kahvinkeitin hinta jäseniltä 20 mk ja ei jäseniltä 30 mk, painepesurin hinta 20 mk tunti. Mehuasema ei toiminut ensinkään, ei ollut omenia. Kirkkopyhä lokakuussa. Suoma Suutaria muistettiin kukkasilla ja lusikalla, taidossa talonpito kilpailun ensimmäinen palkinto. Marttayhdistystä paikallisliittoa muistettiin kirjalla ja kukkasilla, Antti Ahtiaista 60 v merkkipäivänä sekä Häkkiselle surunvalittelut. Päivi Paalasen johdolla oltiin töissä 2 häissä, 1 sukukokouksessa, helmikuussa lihankäsittelykurssilla, Tehdaspuun pikkujoulussa 100 henkeä muonitettiin. Stipendejä jaettiin, Kotilehteä tilattu. Tuoremehupäiville osallistuttiin Mikkeliissä. Saimaanrannassa osallistututtiin tuottajaseminaariin. Sihteeri kävi Parikkalassa kurssilla. Tuottajailta Saimaanrannassa 2.8., 70 henkeä.

1990-luku

1990-luvulla ammatilliset kurssit vähenivät. Karjapäiviä vielä järjestettiin, mutta ei vuosittain. Pitoemännän jatkokurssilla osallistui 21 taipalsaarelaista vuonna 1992. Kurssit ja esitelmät painottuivat enemmän mm. omaan hyvinvointiin ja ympäristöön. Esimerkiksi vuonna 1993 järjestettiin marttojen kanssa ”Tyylikäs nainen” ja 1996 ”Kunnossa kaiken ikää” kurssi, joissa tarjottiin tietoa luentojen muodossa. Vuonna 1997 kokoontui kunto- ja laihdutusryhmä teemalla ”kevyemmin huomiseen”. Ympäristöteemaan liittyen järjestettiin mm. lumphukeräys ja siivoustalkoita. Yrteistä saatiin tietoa sekä kurssilta että esitelmistä. Retkiä järjestettiin, esimerkiksi vuonna 1995 vierailtiin Saarenmaalla ja 1997 tehtiin 25 v. juhlaristeily Puumalaan. Vuodesta 1994 lähtien hoidettiin vuosittain kunnan järjestämän Itsenäisyyspäiväjuhlan kahvit. Lisäksi hoidettiin muita kahvituksia sekä 1996 yhdessä marttojen kanssa kunnan ja seurakunnan 425-vuotis juhlan ruoka- ja kahvitarjoilu. Vuonna 1995 Lappeenrannassa järjestetyssä Kantri maatalousnäyttelyssä oli 32 henkilöä töissä. Ensimmäinen Impin suvikävely järjestettiin vuonna 1999.

Toimintaa vuonna 1997 vuosikertomuksen mukaan

Sääntömääräiset kokoukset: Vuosikokous Leena Korholalla 20.2.. 16 henkilöä. Päivi Tiitinen ”Laihduksen ruokavalio”. Syyskokous Kunnantalon kahvio 16.12.. 17 henkilöä. Samalla pikkujoulut ”Kevyemmin huomiseen” ryhmäläisten kanssa. Ilmo Sorri verkostomarkkinoinnista. Kevyemmin huomiseen kunto- ja laihdutusryhmä: Kokoontumisia 19 kertaa, keskimäärin 13 henkilöä, 23 nimeä kirjoissa. Kävimme uimahallissa allasjumpassa, stepissä, Telkkälän lenkillä, savusaunassa, kuntosalilla, Prinsessakerroksella, sauvakävelyssä ja Impin ilta-ajoissa. Lisäksi punnituskokoontumisia OP-kerhohuoneella. Karjapäivä Anja ja Matti Kuitolla 4.3., yhteensä 18 henkeä, töissä 3 naista. Järjestöpäivillä Imatralla 15.4. Maija Saikko ja Sirpa Vitikainen. 25 v juhlaristeily 22.7. Saimaalla 60 henkeä. Kohteena Puumala. Kävimme syömässä Niinisaaressa Okkolan matkailutilalla ja katsomassa Puumalan siltaa. Kirkkopyhä yhdessä maatalousjärjestöjen ja lähetyspiiriläisten kanssa 19.10., 35 henkilöä, töissä 3 naista. Tarjosimme uutispuuroa ja

pullakahvit. Juusto- ja viini-ilta Lappeenrannassa OP saunalla ja ruokalassa 7.11., 11 henkilöä. Mukana Sanna Lento-Kemppi Maaseutukeskuksesta, Riitta Kohonen Valiolta ja Pekka Kauppinen Viiniseurasta. Edustajakokoukseen 24.11. osallistui 5 henkilöä. Stipendit yhdessä maamiesseuran kanssa maa- ja puutarhaoppilaitoksista valmistuneille. Koti-lehti tilattiin johtokunnalle, pää- ja Saimaanharjun kirjastoihin ja terveyskeskukseen. Astiavuokrauksia yhteensä 23. Mehuasema toimi, omenia noin 12 000 kg. Töissä: Leena Korhola, Minna Suutari, Irma Hovi ja Hanna Kuivanen.

2000-luku

2000-luvun alkuvuosina yhdistys haki uutta suuntaa toiminnalleen. Aktiivisten jäsenten määrä oli vähenemässä. Perinteisiä maatalousyrittäjänaisia on entistä vähemmän Taipalsaarellakin, maaseudun naiset käyvät työssä tilan tai maaseutuasuipaikan ulkopuolella. Paljon naisia asuu Taipalsaaren taajamissa, Saimaanharjulla ja kirkonkylällä, miten heitä saataisiin mukaan. Toimintaa yritettiin monipuolistaa sekä järjestää tapahtumat illalla tai viikonloppuna tapahtuvaksi. Piirikeskus valitsi yhdistyksen vuonna 2008 vuoden paikallisyhdistykseksi Etelä-Karjalassa. Valintaan vaikuttivat aktiivinen tiedottaminen mm sähköpostin välityksellä, yhteistyö muiden yhdistysten kanssa ja monipuolinen jäsenistö.

Maamiesseuran kanssa yhteistyössä järjestetyt iltamat sekä elokuussa 2007 että 2009 saivat hyvän vastaanoton. Kesällä 2008 järjestettiin ”Wanhat ajat ja tavarat tapatuma”, järjestelyissä mukana maamiesseuran lisäksi kotiseutuyhdistys, käsityöläiset ja nuorisoseura. Röytyn pihapiirissä arvioitiin vierailleen noin 400 henkilöä. Rantakala- ja saunailtoja järjestettiin myös muutamana kesänä ja kuutamouinnillakin käytiin. Maamiesseuran ja maataloustuottajien kanssa toteutettiin 2010 SämpyläSäpinät kolmella koululla noin 100 koululaiselle. Impin suvikuntoilu toteutettiin joka vuosi retkeillen eri puolilla kuntaa. Teatterissa ja retkillä käytiin joko maamiesseuran tai muiden naisyhdistysten kanssa. Piirikeskuksen järjestämään toimintaan osallistui aina muutama jäsen.

Toimintaa vuonna 2006, toimintakertomuksen mukaan

Vuosikokous 18.2.2006 Hostel Mansikassa. Muistettiin Maamiesseuran naisosaston entisiä puheenjohtajia, sihteereitä ja rahastohoitajia hopeisella luottamushenkilöpinssillä, 16 henkilöä. Varsinainen kokous 10.11.2006 Cafe Mintussa, 11 henkilöä. Johtokunta kokoontui 4 kertaa, 16 henkilöä.

TAPAHTUMAT

- 15.1. Koko perheen uintiretki Suvantoon – sentit peliin –ryhmän käynnistäminen, 10 naista, 2 miestä, 6 lasta*
- 11.3. Kevyttä lautaselle – ruokakurssi kirkonkylän koulun nuorisotilassa, 9 henkilöä*
- 18.3. Mäenlaskua ja pilkintää koko perheen voimin, 6 naista, 3 miestä ja 9 lasta.*
- 8.4. Green House asuihin tutustuminen Savitaipaleella, 2 henkilöä*
- 12.6. Impin suvikuntoilu, sauvakävely Riutanlaavulle, 5 henkilöä*
- 17.9. Sadonkorjuuilta ja kansanlaulu- messu kirkossa, yhdessä seurakunnan kanssa*
- 1.12. Rentoutumisilta Saikkojen Rantatuvalla, Aloe Vera –tuotteisiin tutustumista Minna Nikulan johdattamana, 12 henkilöä*

Yhdistyksen sisällä toimi Sentit peliin –ryhmä TAISSET. Ryhmässä oli seitsemän jäsentä ja se kokoontui neljä kertaa yhteen, muuten ryhmäläiset kuntoilivat

pääasiassa sauvakävelemällä omatoimisesti. Taiset kadottivat yhteensä 9 senttimetriä vyötäröltä.

OSALLISTUMINEN PIIRIKESKUKSEN TOIMINTAAN

Piirikeskuksen vuosikokoukseen Savitaipaleella osallistui 4 henkilöä.

Hyvän olon – tapahtumassa Leppäviralla Minna Nikula oli esittelemässä Aloe Vera – tuotteita ja Raija Karhu osallistui tapahtumaan.

MUU TOIMINTA

Kunnan itsenäisyyspäivän juhlan kahvitus, 110 vierasta, talkootyötä tehtiin n. 40 tuntia, 6 henkilöä

Jäsenhankinta: Rekisteröitymisen myötä tehtiin jäsenhankintaa lähettämällä toiminnasta kertovat kirjeet entisille jäsenille ja toiminnasta kiinnostuneille (n 150 kpl). Vuoden lopussa maksaneita jäseniä oli 43.

Astioita vuokrattu, 17 asiakasta

Koti-lehti tilattu terveyskeskukseen sekä pää- että Saimaanharjun kirjastoon